

BIBLIOGRAFIA 2004

Carles PUIGFERRAT. *Sant Julià de Vilatorrada després de la Pesta Negra de 1348: Mortaldats, fams i tribulacions d'una parròquia osonenca*. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, 2004. 183 p. (Sèrie Monografies; 24). 15 €.

Carles Puigferrat va guanyar el Premi Plana de Vic l'any 2001 amb aquest estudi sobre la parròquia de Sant Julià de Vilatorrada després de la Pesta Negra de 1348. L'origen d'aquest llibre el trobem en el seu treball d'investigació dins el curs doctoral sobre «El gest, la paraula i el text: Formes de transmissió de sabers a l'edat mitjana» (UB), dirigit per la Dra. Mercè Aventín.

Tot i que s'han realitzat nombrosos estudis generals que tracten la crisi baixmedieval a nivell europeu i català, i que en els darrers anys també s'ha aprofundit en la història de les diferents parròquies de la comarca d'Osona, encara són pocs els treballs que estudien la crisi del segle XIV a nivell local.

El llibre s'estructura en deu capítols que es poden agrupar en tres blocs. En primer lloc trobem el context geogràfic. Els cinc següents capítols els dedica a l'estudi de la situació del terme abans de la pesta. L'autor descriu els límits i els camins de la parròquia, i a continuació ens situa en el context de crisi que es vivia al camp català. Després d'una introducció que ens situa en un àmbit més general, Puigferrat analitza no només la demografia i la crisi econòmica, sinó les conseqüències i solucions. Els darrers capítols els dedica a les cases fortes, la sagrera i les pedreres i picapedrers.

La documentació que l'autor utilitza és prou àmplia com per dedicar-li un apartat. Són més de sis-cents els documents aplegats, provinents la majoria de l'Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic, on es conserva la documentació parroquial. L'autor ha consultat diverses sèries, datades entre els segles XI i XVIII. També s'han consultat altres arxius, però de manera més puntual.

La bibliografia que utilitza és àmplia, inclou des dels treballs clàssics fins als més recents; articles d'història local i comarcal, i l'índex onomàstic i topogràfic és de gran utilitat.

L'índex d'il·lustracions recull els mapes i plànols (5) i les fotografies (26). Els mapes ens ajuden a situar el terme de Sant Julià de Vilatorrada i els masos i la sagrera de la parròquia, i inclou una planta croquis feta el 1914 per l'arquitecte Josep Maria Pericas. Aquests no segueixen, però, les mateixes escales. Les fotografies, en blanc i negre i en color, ens permeten veure què es conservava a finals del segle XIX i principis del segle XX, i què en resta en l'actualitat. No recull, en canvi, els quadres que utilitza, aclaridors i que ens ajuden a entendre el text. El primer d'aquests quadres és destacable perquè recull per primera vegada la cronologia dels esdeveniments i calamitats a Osona entre el 1348 i el 1391, ampliant l'àmbit local de l'estudi. El segon quadre il·lustra les conseqüències d'aquestes calamitats amb la informació dels masos de la parròquia vers el 1380: a banda del nom del mas supervivent, també ens indica els masos abandonats, la forma d'unió i la data d'aquesta, sintetitzant el que desenvolupa al llarg del capítol. El darrer quadre conté els habitants documentats a la sagrera entre el 1348 i el 1386, i s'inclou en el capítol dedicat a la sagrera de Sant Julià, en el qual fa un estudi rigorós sobre el naixement i l'evolució de la sagrera comparant-la amb les altres conegudes de la comarca.

Tal com el mateix autor indica a la introducció, el treball no parla de molins ni de la condició social de la pagesia, una única mancança que resol mostrant documents relacionats amb aquest tema.

La principal aportació d'aquest llibre és que analitza una parròquia de la qual es conserva un important volum documental en un període fonamental per entendre la crisi del segle XIV. Aquesta crisi va suposar una davallada demogràfica, deguda en gran part a la pesta negra (1348) però inscrit en un segle amb dificultats econòmiques, canvis socials i lluites polítiques, i va afectar una societat minvada de recursos. Aquests canvis econòmics i les pèrdues demogràfiques van influir en la societat, i l'autor ens explica quin impacte va tenir a la parròquia de Sant Julià i com va començar allí la recuperació per sortir de la crisi.

Es tracta, en resum, d'un llibre rigorós i didàctic, amb una exposició clara que el fa accessible a un públic especialista i alhora atractiu per a la gent interessada en la matèria.

Irene Llop i Jordana

Jaume FONT I GAROLERA. *Osona, la terra i la gent*. Vic: Eumo, 2004. 430 p. 58 €.

L'obra de Font és un llibre especial perquè rarament trobem reflexions sobre el territori on la implicació emocional convisqui amb l'anàlisi més descriptiva i acadèmica.

El seu llibre és el resultat d'una percepció real, sobre el terreny, dels paràmetres geogràfics en un entorn que presenta una forta personalitat i idiosincràsia. Jaume Font pertany a la doble categoria de teòric de la geografia regional i, alhora, fill de la comarca; per tant, el seu text fluirà enmig d'aquests dos paràmetres, aportant

una gran quantitat d'exemples concrets per explicar models geogràfics que prenen forma en el nostre context comarcal d'una manera singular.

Per Jaume Font la comarca és un espai geogràfic delimitat per una orografia concreta, on l'acció de l'home ha modificat, amb el pas dels anys, les seves formes, generant un paisatge determinat. La comarca és per tant un element dinàmic, en constant evolució, on conviuen els usos i estructures territorials ancestrals amb els més recents i contemporanis.

Osona és segons Jaume Font un model exemplar de convivència entre l'espai urbà i l'espai rural, amb un continu a manera de xarxa de camins i carreteres que connecten les més de tres mil cases de pagès amb els nuclis de població. Aquest és un exemple de la cohesió humana que analitza Font, a partir de l'estreta vinculació entre la muntanya i la plana, el paper del pairalisme i la funció aglutinadora de la ciutat de Vic. Tres aspectes que determinaran una manera de ser, un sentiment de pertinença i un espai comú de relació i de transformació econòmica.

«Allò que constitueix la identitat d'una persona, acaba materialitzant-se en un paisatge concret», convertint-se en punt de referència per mirar la resta del món.

Aquesta cohesió humana, que desprèn un elevat sentiment d'identitat a nivell comarcal, inclou també una clara diversitat de regions naturals amb un caràcter molt diferenciat com poden ser el Collsacabra, el Lluçanès o la Vall del Ges.

Segons l'autor, l'essència del món pairal (amb els seus codis de conducta i de valors) es va adaptar a les noves formes de producció mestres dels segles XVII i XVIII i posteriorment a la revolució industrial del segle XIX i principis del XX. L'ús de l'energia hidràulica primer i l'elèctrica després transformaren la comarca en una zona industrial (des d'un punt de vista d'estructura productiva i de nivells d'ocupació), passant per davant del sector primari que s'adaptava a la mecanització del camp i a les exigències del mercat. Per Font avui encara se subestima el caràcter industrial i emprenedor de la comarca a favor d'una imatge agrícola que és més romàntica que real. Encara que el paisatge disseminat de masies pot confondre fàcilment l'observador.

La xarxa viària és un altre element de cohesió territorial i l'autor defineix una comarca amb unes sortides naturals (el Congost i el Ter) d'accés difícil tant per als invasors en èpoques passades com per als mitjans de transport avui dia. Malgrat les barreres físiques que ens separen de les comarques veïnes, la xarxa de camins i de carreteres ha dibuixat al llarg de la història traçats sinuosos per superar els graus i els colls que separen els pobles d'una i altra vessant. Avui encara hi ha un dèficit a la xarxa viària, amb connexions difícils amb Berga i Olot i amb una via fèrria desaprofitada. El traçat de la majoria de carreteres que uneixen els pobles amb la Plana és de fa més de seixanta anys. L'Eix transversal és de les poques infraestructures viàries que han contribuït a potenciar les connexions est-oest amb una major mobilitat intercomarcal.

El llibre deixa de banda aspectes de la realitat comarcal que també tenen una incidència directa en el territori, com ara la immigració i la seva localització en la trama urbana, l'explotació ramadera i els seus residus, el turisme cultural i l'ús dels parcs naturals, la distribució dels serveis socials i financers, la pressió immobiliària i les noves formes de residència, els nous centres comercials i els nous usos del territori per al lleure i l'esport...

Segurament Jaume Font va deixar la valoració d'aspectes de geoeconomia i de contingut més social per a una altra monografia. El seu objectiu no era una fer una obra exhaustiva de referència global, sinó un llibre de divulgació en què tothom que viu o se sent vinculat a la comarca d'Osona pogués conèixer, llegint un text escrit de forma clara i amb un gran esforç pedagògic, els processos i transformacions que han configurat la comarca que tots coneixem.

M'agradaria remarcar el valor a vegades literari de la narració que combina el llenguatge de continguts temàtics amb el de les sensacions i la contemplació estètica dels paisatges i de l'activitat dels seus habitants. En aquest sentit cada capítol comença amb una cita literària i enmig del text hi intercala comentaris de viatgers, estudiosos o escriptors que han trepitjat la comarca. A través de més de tres-centes fotografies realitzades per Lourdes Sogas podem gaudir dels canvis de colors i de la llum que el pas de l'any estacional imprimeix en el paisatge comarcal. La part gràfica constitueix una bona mostra dels llogarets, dels turons testimoni, de les ermites i masies, de les carenes i de les rieres que solquen el nostre territori comarcal. No pretenen ser fotografies de caràcter estètic, sinó una mostra concreta per acompanyar el text, poc corrents, escollides amb detall i amb un gran interès geogràfic.

La part cartogràfica, en canvi, és poc completa, hi ha només set mapes que representen la xarxa hidrogràfica, els espais naturals protegits, la xarxa viària, la divisió municipal i dos mapes de climatologia. Hi faltarien més mapes temàtics de tot tipus, sobre usos del sòl, sobre vegetació, geologia, mapes de mobilitat laboral, d'intensitat de trànsit... És una llàstima que no s'hagi aprofitat prou aquest recurs tan didàctic per potenciar una lectura més sintètica i ràpida dels temes exposats.

M'agradaria acabar dient que el llibre d'Osona de Jaume Font bé es mereix una lectura pausada i serena per poder gaudir de les reflexions de qui segurament ha dedicat molts anys a estudiar el que avui coneixem com a comarca d'Osona.

Jordi Anglada i Bau

Josep CASANOVAS I PRAT. *La Cooperativa de Manlleu: cent anys d'història. La Cooperativa Mútua de Pa i Queviures (1903-2003)*. Vic: Eumo Editorial/Cooperativa Mútua de Pa i Queviures, 2004. 222 p. 25 €.

Un bon especialista sobre la temàtica cooperativista, el professor de la Universitat de Vic Josep Casanovas, ens ha fet un nou regal als interessats i amants del cooperativisme, la seva història i els seus valors. Ens l'ha fet a través d'una monografia sobre la història de la Mútua de Pa i Queviures de Manlleu (Osona), una de les cooperatives de consum més importants de la Catalunya del primer terç del segle XX.

El nou treball suposa una important contribució al fet d'anar situant el cooperativisme obrer en el lloc que li correspon històricament i historiogràficament. Un lloc que fins fa poc li ha estat en bona mesura negat. A poc a poc, a través

principalment d'aquestes monografies sobre cooperatives de consum, de producció o agràries, aparegudes sobretot en els últims quinze anys, ens estem adonant de la importància real que va tenir el cooperativisme obrer a Catalunya des de la primera meitat del segle XIX fins a mitjan segle XX. Casanovas ja havia demostrat en el seu excel·lent estudi *El cooperativisme a Osona* (1998) com en aquesta comarca les cooperatives van ser les associacions obreres més desenvolupades fins a la Guerra Civil. I ara ho corrobora d'alguna manera estudiant el cas de la principal cooperativa de la comarca, la de Manlleu, la Mútua de Pa i Queviures, nascuda el 1903 i significativament viva encara avui en dia, malgrat el seu tancament forçós durant els llargs anys del franquisme.

Crec que el gran encert de Casanovas en aquest últim llibre és posar en evidència que la importància històrica del cooperativisme no s'explica sense entendre el compromís social i polític, sobretot per part dels dirigents d'aquest moviment, en la defensa d'uns valors i idees que reclamaven la transformació progressiva i no violenta tant de la societat com dels mateixos individus que en formaven part. Només en la mesura que el cooperativisme va anar lligat a aquests valors i idees, va oferir uns fruits excel·lents, un dels principals dels quals fou, a Catalunya, la Mútua de Pa i Queviures de Manlleu. És a dir, que l'explicació fonamental de la importància del desenvolupament que assolí aquesta cooperativa, així com moltes cooperatives creades en aquell apassionant context històric que a casa nostra arribà fins als anys trenta del segle passat, l'hem d'anar a buscar més en aquell compromís social i polític a què feia referència més amunt que no pas en uns condicionaments econòmics externs. Aquests, òbviament, també hi tingueren un paper, tal com l'autor demostra perfectament. Però insisteixo que darrere la capacitat d'una sola cooperativa d'obriers, com va ser la de Manlleu, per aconseguir mèrits o èxits com per exemple adquirir i aixecar en pocs anys vuit edificis diferents –incloent-hi els magatzems (el 1939 la Mútua de Pa i Queviures de Manlleu tenia vuit propietats edificades i dues parcel·les sense edificar)– hi ha d'haver forçosament unes il·lusions, unes conviccions i un compromís amb uns ideals molt profunds, que van més enllà de causes o interessos econòmics.

I aquest era un compromís que també anava més enllà del compromís i la vinculació amb opcions polítiques o sindicals concretes. Aquestes vinculacions van existir –i Casanovas bé que ho posa de manifest–, sobretot amb el republicanisme i el socialisme. Aquest últim fou precisament la tendència politicossindical predominant entre els principals dirigents de la Cooperativa. Però el que és important destacar és que tots els corrents sindicals van confluïr en un moment o altre tant en la Cooperativa de Manlleu com en el cooperativisme en general. I quan dic tots, vull dir des de l'anarquisme (significativament, durant un temps el president de la secció de cultura de la Cooperativa manlleuenca era anarquista) fins al catolicisme social, el qual, en certes fases de la història d'aquesta cooperativa, també hi va estar integrat i representat. I al marge dels corrents més sindicals, integrà alhora importants grups culturals, que avui anomenaríem *alternatius*, com ara un d'esperantista, que estigueren també molt compromesos en la recerca de camins per transformar la societat que els envoltava i que sintonitzaren perfectament amb els objectius cooperativistes.

L'alt grau de capacitat integradora del cooperativisme –també destacat amb encert per l'autor– va ser un altre dels més importants factors que expliquen el

sorprenent desenvolupament de la Mútua de Pa i Queviures fins al 1939. En la mesura que es va erigir com a portaveu per una banda del moviment obrer local i per l'altra com a comú denominador de la varietat sindical de Manlleu, va haver de donar resposta a les necessitats econòmiques, assistencials i culturals del conjunt de la població obrera local. D'aquí la importància de la varietat de serveis que va generar al seu voltant: a banda del servei propi de fabricació de pa i venda de tot tipus de queviures, el servei d'invalidesa i vellesa, la contribució al manteniment d'una llar d'infants i fins i tot la col·laboració en el primer projecte a Manlleu d'unes cases barates en règim cooperatiu. Per altra banda, en el terreny cultural la Cooperativa es va convertir en un important centre de trobada dels sectors populars de Manlleu, un autèntic espai de sociabilitat, a partir del qual es féu més fàcil l'accés dels treballadors a l'educació i l'esbarjo. La biblioteca –formada en part pels llibres que hi deixaven un grup esperantista local molt vinculat a la Cooperativa– va ser la principal obra destinada a la formació dels socis.

D'aquesta manera la cooperativa estudiada va obtenir fins al 1939 un suport popular majoritari: el 1936 més d'un 50% de la població de Manlleu –de poc més de 7.000 habitants– estava vinculada a l'entitat. El volum de vendes i els serveis assistencials oferts a la important massa social van situar, amb xifres a la mà, el cooperativisme de consum de Manlleu en les primeres posicions del moviment cooperatiu català. Una posició que ja s'havia guanyat qualitativament parlant als anys vint, quan va saber impulsar amb èxit una federació comarcal d'Osona, la qual va servir com a model per als cooperativistes d'altres comarques catalanes.

El franquisme va suposar el tancament de la Cooperativa, la incautació i la desposseïció dels importants immobles que havien aconseguit d'adquirir i aixecar i la repressió de la majoria dels seus dirigents. Però potser el pitjor d'aquesta etapa –i en això l'actual democràcia també hi té responsabilitat– va ser la seva col·laboració directa a enterrar en gran mesura l'esperit del compromís polític i social d'uns homes que havien cregut en el cooperativisme i havien lluitat amb l'esperança que era possible transformar radicalment la societat sense cap revolució violenta i sense cap necessitat d'excloure ningú. La Cooperativa no es reobrí fins a l'any 1989, catorze anys (!!!) després de la mort del general Franco, a pesar dels diferents intents –molt ben documentats i narrats per l'autor– per reobrir-la des del mateix 1939. I malgrat tot, és important constatar que l'entitat es reobrí amb el servei de queviures en un moment en què tantes cooperatives de consum catalanes estaven entrant en una crisi que les faria tancar al cap de pocs anys. Si avui en dia la Cooperativa de Manlleu resta oberta és perquè probablement encara no és morta del tot la força del compromís polític i social de què parlava més amunt.

Ens trobem, doncs, davant d'un llibre que narra una interessantíssima història social no només d'interès local. Josep Casanovas ha sabut trobar, i això no era fàcil d'aconseguir, l'equilibri ideal entre un llibre especialitzat en història del moviment obrer i un llibre commemoratiu del centenari de l'entitat estudiada. Aquest important aniversari va ser, de fet, el motiu de l'encàrrec que va rebre l'autor per escriure el llibre. Com a treball d'especialista cal destacar la bona contextualització històrica que sempre fa de l'evolució de la Cooperativa, tant del context local com del comarcal o del més general; l'adequada utilització de fonts –pràcticament totes les disponibles–, no només de la mateixa Cooperativa o de

fons locals, sinó que també ha consultat i utilitzat fonts primàries que calgué localitzar a Barcelona: premsa cooperativista, documentació d'arxiu de l'antic Govern Civil de Barcelona...; la bona selecció del material gràfic i documental (annexos), en resum, l'adequada estructuració i redacció del llibre. En relació a aquest últim aspecte, el llibre reflecteix també el desequilibri qualitatiu entre l'etapa més brillant i pròspera de la Cooperativa –la de 1903 a 1939– i la posterior. Però no és més que un desequilibri que evidencia la mateixa evolució del cooperativisme i corrobora que ens cal encara fer molts esforços per recuperar la il·lusió utòpica d'aquells cooperativistes de la primera meitat del segle xx que tan bé ens ha sabut transmetre Josep Casanovas a través d'aquesta monografia.

Jordi Pomés
Universitat Autònoma de Barcelona

El mapa del Montseny, les Guillerries i el Collsacabra. Juli Serra 1890. Girona: Competium, DL 2004. 28 làmines, 46 x 66 cm. 100 €.

Ja fa uns quants anys que des de l'àmbit gironí es va recuperar de l'oblit una joia bibliogràfica que, per la seva raresa, havia romàs pràcticament desconeguda, o com a mínim oblidada. Es tractava del llibre *Las Guillerias*, publicat el 1891 com a suplement de la publicació *La Ilustración Hispano-Americana*. La raresa d'aquesta edició es pot comprovar fent un sondeig pels catàlegs de les biblioteques, i tanmateix es tracta d'una obra d'un gran interès. El llibre recull les peripècies que va viure el seu autor, Julio Serra, tinent topògraf de l'exèrcit espanyol, durant la campanya que es va fer el 1888 per aixecar un mapa de les Guillerries. L'obra constitueix un testimoni de primer ordre, d'elements històrics i fins i tot antropològics, i està il·lustrada amb una sèrie de gravats elaborats a partir de fotografies que constitueixen també una font gràfica molt important. Aquest llibre, el relat de Julio Serra, va ser recuperat ja fa uns anys, i se'n féu una reedició l'any 2002 (Emili Rams; Josep Tarrés. *Un viatge per les Guillerries i el Montseny*. Barcelona: Rafael Dalmau, 2002). Des que es tornà a parlar de Julio Serra, del seu llibre i també de l'expedició cartogràfica de 1888, tots els interessats en aquesta àrea geogràfica ens preguntàvem pel plànol que, tal com estava documentat, s'elaborà a partir d'aquella expedició, i aquest fou també l'objectiu lògic per a Josep Tarrés, que finalment aconseguí localitzar el mapa al Centro Geográfico del Ejército. Si el text publicat el 1890 era una raresa, evidentment el mapa ho era encara molt més, i per tant l'interès de la seva difusió era també encara més gran per bé que tècnicament era també molt més complicat que la simple edició d'un text. Finalment, però, la tenacitat dels impulsors de l'edició, i també l'afortunat suport econòmic d'algunes entitats, ha permès que vegi la llum aquesta edició.

Com diem, es tracta de l'edició del mapa elaborat per l'expedició en què participà Julio Serra, mapa impulsat per motivacions estratègiques, per l'interès militar de disposar d'una descripció fiable d'una àrea que havia estat especialment conflictiva al llarg de les guerres carlines. Fet a escala 1:20.000, amb corbes de nivell de 20 metres, aquest mapa és molt més detallat que el mapa d'escala 1:50.000 que era, aquest sí, més conegut. El mapa original està distribuït en 24

fulls, i l'edició en respecta el format i les característiques. Això dóna lloc, lògicament, a un format realment especial, ja que es tracta d'una carpeta de 46 x 66 cm amb les 24 làmines de 43 x 62,5 cm (format una mica més gran que DIN-A2). A banda d'aquestes làmines n'hi ha tres d'addicionals: un mapa a escala 1:160.000 que mostra l'àrea coberta, indicant les àrees de cada una de les 24 làmines; una làmina que reproduïx la portada de l'original i la relació de militars, i una darrera làmina en què a manera d'introducció es descriuen els trets principals de l'edició. Hi ha també una primera làmina amb el títol de l'edició. Pel que fa a l'àrea coberta pel mapa, el perímetre seria el marcat per Sant Pere de Torelló, Manlleu, Vic, Taradell, Sant Celoni, Hostalric, Riudarenes, Santa Coloma de Farners, Llorà, Sant Feliu de Pallerols i Falgàs.

El mapa de Julio Serra constitueix un document sense precedents per la seva precisió, exactitud i cronologia; és el document més antic que descriu amb detall i objectivitat no ja la realitat geogràfica (orografia, hidrografia...), sinó també la realitat humana (poblacions, cases, els camins...), i la relació home-territori (quines són les terres conreades, quines són boscoses...). I tot això plasmat en el primer plànol fet amb criteris tècnics moderns i portat a terme per professionals minuciosos i experts. Evidentment part del valor li dóna el fet que molts dels elements que descriu havien romàs immutables durant segles (els camins, les cases...), i que queden fixats, just abans dels grans canvis iniciats al segle XX amb la construcció de carreteres, la modificació de camins, la creació de nous nuclis...

Resulta realment sorprenent que s'hagués perdut el rastre d'aquest mapa, i per això resulta especialment grat tant el seu retrobament com, encara més, poder-hi accedir gràcies a la seva publicació, que és encara més meritòria per les particularitats del format del mapa i les dificultats tècniques (i de cost) que comporta una edició d'aquesta mena. Qualsevol estudi que es faci a partir d'ara sobre l'àrea de les Guàrdies, Montseny i Collsacabra s'haurà de remetre, o haurà de tenir en compte, ineludiblement i d'una manera o altra, aquesta nova edició.

RGM

ORDEIG I MATA, Ramon. *Les dotacions de les esglésies de Catalunya (segles IX-XII)*. Volum IV: *Estudi*. Vic: edició de l'autor, 2004. 282 p. ISBN: 84-922008-5-5.

Fa ja dotze anys, en aquesta mateixa secció de Bibliografia del número 131 de la revista *Ausa*, el darrer número de l'any 1993, donàvem notícia de la publicació de la primera part del primer volum de l'obra *Les dotacions de les esglésies de Catalunya (segles XIV-XVII)*, per part del Dr. Ramon Ordeig i Mata.¹ Dos anys més tard i amb motiu de la publicació l'any 1994 de la segona part del volum primer de la mateixa obra vàrem publicar una documentada ressenya de l'obra, realitzada pel Dr. Josep M. Font i Rius.² Ara ens correspon donar notícia, ni que sigui breument, i congratular-nos, per la culminació de tan magna obra.

1. *Ausa* [Vic], XV/131 (1993), p. 312.

2. *Ausa* [Vic], XVI/135 (1995), p. 366-368.

Els anys 1996 i 1997 van ser publicades les dues parts del volum II, corresponent a l'edició de les dotalies del segle XI. Els anys 2001 i 2002 es van publicar les dues parts del volum III, amb les dotalies del segle XII, i finalment l'any 2004 s'ha publicat el volum IV amb l'estudi i les conclusions. En total, 1.392 pàgines, i 437 documents amb els respectius índexs minuciosament elaborats (un índex alfabètic per cada un dels tres primers volums). Les xifres són prou eloqüents.

Tot i que la importància de l'obra ja va ser glossada en la ressenya publicada el 1995, els anys transcorreguts ens permeten confirmar i testimoniar les dimensions, tant quantitatives com qualitatives, de la tasca portada a terme. Recordem que l'obra fou originàriament la tesi doctoral que llegí l'autor a la Universitat de Barcelona l'any 1988, però no es pot dir que l'edició que ara culmina sigui «només» l'edició d'aquella tesi. Amb aquests anys l'autor ha esdevingut, pels seus estudis i per la seva intervenció en obres com *El diplomatarí de la Catedral de Vic* i sobretot la *Catalunya carolíngia*, potser el màxim expert actual en l'edició de documentació catalana del període comtal, i això fa que l'obra sigui, un cop salvada la servitud dels terminis i plantejaments acadèmics que poc o molt condicionaren la redacció original, el fruit d'una tasca minuciosa de revisió, maduració i completació d'aquell treball, tasca que ha donat encara, si pot ser, una major solidesa al resultat final. Alhora, el fet de deixar per al volum final l'edició de l'estudi li ha permès reelaborar-lo amb tot el bagatge addicional proporcionat per l'aprofundiment en el coneixement del tema que li ha proporcionat tot el treball d'edició dels documents.

Aquest estudi, que com hem dit constitueix el volum IV i que amb la seva aparició clou l'obra iniciada el 1993, està format per sis capítols, organitzats en tres parts. La primera part són els preliminars de l'estudi (amb els capítols sobre fonts i bibliografia, sobre la introducció del concepte i la tradició històrica de les dotalies i sobre els documents complementaris a les dotalies); la segona part, amb un únic capítol, tracta les característiques formals de les dotalies; la tercera part analitza el contingut de les dotalies, i s'articula en dos capítols (Clàusules de la consagració i Clàusules de la dotació). Segueix, finalment, l'apartat de conclusions. Encara, a tall d'epíleg, tanca el volum una breu però interessant aportació del Dr. Miquel S. Gros, que a manera d'aproximació alternativa a les dotalies en fa una lectura historiològica complementària, centrant-se especialment en alguns aspectes concrets.

Les característiques de l'edició, controlada exhaustivament pel propi autor tant en la seva concepció o disseny com en la seva realització, fan que sigui, pel seu format, per la seva tipografia, per la seva configuració en diferents volums, per l'operativitat dels seus índexs, una obra manejable i fàcil d'utilitzar, aspecte que resulta especialment important (i no sempre habitual), tractant-se d'una obra de referència, destinada a ser, i per molts anys, recurs recurrent i obligat per a qualsevol persona que pretengui tractar aspectes de la història de Catalunya a l'edat mitjana, ja que sobre gairebé qualsevol aspecte de la història (econòmic, social, ideològic, artístic...) hi ha dades significatives i suggerents en *Les dotalies de les esglésies de Catalunya (segles IX-XII)*.

BIBLIOGRAFIA D'OSONA (2004)

Un any més, us presentem la Bibliografia d'Osona. Com sempre, hem intentat recollir tota la producció editorial d'Osona del 2004. Al final de la llista podreu consultar un annex corresponent als llibres publicats el 2003 i que no van aparèixer a la bibliografia de l'any passat.

Les nostres fonts principals d'informació han estat, com sempre, la premsa local, les biblioteques de la comarca, el catàleg informatitzat de la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona i de l'Anella Científica de Catalunya, així com, també, la col·laboració d'alguns socis.

Aquesta és la metodologia que hem seguit:

Anys inclosos: 2004 i Annex del 2003.

Tipus de suports: monografies (bàsicament), CD-Rom, vídeos i la producció musical de la qual tenim referència.

Autors: Hem considerat autors comarcals tots aquells que són fills o residents habituals a la comarca d'Osona. Hem fet menció, també, dels il·lustradors i fotògrafs osonencs que han participat en l'elaboració d'alguna de les obres. Hem ressenyat, així mateix, obres de creació literària aparegudes en antologies.

Matèries: No hem fet cap selecció especial. Per tant, hi podem trobar des de llibres infantils, fins a novel·les, llibres de coneixements, etc. Hem afegit un índex al final de la bibliografia que remet a l'autor de les obres.

Cites bibliogràfiques: Hem seguit la norma ISO 690 per a cites bibliogràfiques. Quan una obra és de més de tres autors, i l'hem entrada pel títol, fem referència al primer dels autors citats. Això fa que no puguem recuperar tots els autors que apareixen a l'obra, tot i que de vegades són osonencs.

En total s'inclouen uns cent documents de producció osonenca del 2004 (que s'ajunten als tretze del 2003 que hem afegit a l'annex).

Agraïrem, com sempre, als socis del Patronat que si troben a faltar alguna ressenya, o bé ens volen comunicar les obres que van publicar al llarg de l'any, ens ho facin arribar a:

BIBLIOTECA JOAN TRIADÚ
Arquebisbe Alemany, 5
08500 Vic
Tel.: 93 883 33 25
Fax: 93 883 35 46
c.e.: b.vicjt@diba.es
www.bibliotecavic.com

10 anys de teatre a la Universitat de Vic. Textos de: David Serrat ...[et al.]. Vic: Universitat de Vic, 2004. 47 p.

Matèria: Teatre – Vic

Matèria: Teatre – Osona

Matèria: Universitat de Vic – Teatre

25 anys d'ajuntaments democràtics: (1979-2004): Centelles. Textos i gràfics: [Alcaldia i Servei d'Arxiu Municipal]. [Centelles]: Ajuntament de Centelles, 2004. 105 p.

Matèria: Eleccions – Centelles

Matèria: Centelles – Política i govern

25 anys d'ajuntaments democràtics: 25 anys de llibertat i progrés: 1979-2004. Torelló: Ajuntament de Torelló, 2004. 71 p.

Matèria: Torelló – Política i govern

25 anys de Vic TT i 35 anys de tennis taula federat a Vic. [Coordina: Enric Roca].

Vic: Vic TT, 2004. 60 p.

Matèria: Vic Tennis Taula – Història

Matèria: Ping-pong – Vic

ABRAMS, Sam

Cants espirituals catalans. Barcelona: Claret, 2004. 46 p. (Quaderns de la Fundació Joan Maragall; 57)

AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA DE TORELLÓ

Agrupació Fotogràfica de Torelló: 30 anys, 30 retrats: 1974-2004. Textos: Isaac Moreno. [Torelló]: Agrupació Fotogràfica Torelló, 2004. 72 p.

Matèria: Agrupació Fotogràfica Torelló

Matèria: Retrats – Torelló

Matèria: Fotografia de retrat

Agrupació Sardanista de Vic: 75è aniversari 1929-2004. [Vic: Agrupació Sardanista de Vic, 2004]. 124 p.

Matèria: Agrupació Sardanista de Vic – Història

Matèria: Sardanisme – Vic

AGUILAR PUJOL, Anna

Viure a pagès: 1900-1950. Barcelona: Proa, 2004. 170 p. (Perfils; 53). ISBN: 84-8437-727-X

Matèria: Pagesos – Osona

Matèria: Pagesos – Catalunya – S. XX

AIATS, Jaume. Veg. GRUP DE RECERCA FOLKLÒRICA D'OSONA

ANDREU I TORNÉS, Antoni

La Caminada 2004: descobreix Osona fent camí. Vic: Kangur Vic, 2004. 84 p.

Matèria: Excursionisme – Osona

Matèria: Masies – Osona

Matèria: Ponts – Osona

ANGUERA, Antoni, fot. Veg. PLADEVALL I FONT, Antoni

ARUMÍ BLANCAFORT, Eduard

Història i modernitat: reflexions d'un humanista de La Plana, 1996-2000. Terrassa: Associació per al Foment Cultural de Terrassa, 2004. 192 p. ISBN: 84-933467-9-9

Matèria: Humanisme – Reculls d'escrits

Barcelona: 60 poemes des de la ciutat. A cura de Víctor Sunyol. Vic: Eumo, 2004. 139 p. (Calaix de versos; 5). ISBN: 84-9766-059-5

Matèria: Barcelona – poesies

BASSAS, Antoni; CAPDEVILA, Carles

Alguna pregunta més?: antologia de 10 anys de disbarats. Barcelona: La Campana, 2004. 242 p. + 1 CD. (Humor i Sàtira; 33). ISBN: 84-95616-43-3

Matèria: Programes radiofònics – Catalunya

BASSI, Jordi

La cuina tradicional del Montseny: més de 100 receptes de les padrines. Sant Vicenç de Castellet: Farell, 2004. 136 p. ISBN: 84-95695-38-3

Matèria: Cuina – Montseny – Receptaris

BAUCELL I REIG, Josep. Veg. VILACÍS, Joan

BAYÉS, Pilarín, il. Veg. DALMAU I FONTA, Agustí. *Petita història del Monestir...*

BAYÉS, Pilarín, il. Veg. FERRER I CASALS, Concepció. *Petita història dels drets...*

BAYÉS, Pilarín, il. Veg. ROSÉS, Carme. *Petita història del Temple Romà*

BELLAFONT I LITRÁN, Ramon

L'Impresentable: novel·la de l'absurd. Vic: l'autor, 2004. 178 p. ISBN: 84-6090-636-1

BERTRAN, Jordi

Joves, un món per conèixer. [Centelles]: El Portal, 2004. 171 p.

ISBN: 84-934112-0-5

Matèria: Joventut

BONET I GALOBART, M. Àngels

Un passeig per la cultura popular del Montseny: records, tradicions, remeis, coneixements del medi.

Pròleg de Jaume Dantí. Tarragona: Mèdol, 2004. 156 p. (L'Agulla; 32). ISBN: 84-95559-79-X. Nota:

Premi Joan Amades de Cultura Popular.

Matèria: Folklore – Montseny

CABANAS, Jordi, fot. Veg. CASAS I DESEURES, Mariona. *Tots els colors de la llengua*

CAMPDELACREU, Quim

Tots els colors d'Elena. [Sant Cugat del Vallès]: Granollers, 2004. 147 p. ISBN: 84-7705-134-8

Nota: Premi de narrativa Josep Saperas i Martí. Òmnium Cultural 2004.

CAMPOS SERRANO, Alicia

Diplomáticos en la Guinea Española: 1961-1962. Vic: CEIBA, 2004. 78 p. (Documentos de la Colonización; 10). ISBN: 84-9210-529-1

Matèria: Diplomàcia – Espanya – Història

Matèria: Guinea Equatorial – Colonització

CAÑIZARES, Moisés

En el sagrado océano del olvido. Barcelona: Parnass, 2004. 61 p. ISBN: 84-96032-40-X

CAPDEVILA, Carles. Veg. BASSAS, Antoni. *Alguna pregunta més?*

CASADESÚS, Josep

La corda. Canet de Rosselló: Trabucaire, 2004. 111 p. (Novel·la/ Llibres del Trabucaire). ISBN: 2-84974-001-2

Nota: Versió revisada de l'obra guanyadora del Premi Ramon Juncosa de narracions curtes d'Òmnium Cultural Catalunya Nord 2003.

CASAJUANA, Maria Josep

On és l'Ona?. Vic: L'Àlber, 2004. 96 p. ISBN: 84-88887-82-5

Matèria: Català – Llibres de text – Ensenyament secundari

CASANOVA, Romà. Veg. ESGLÉSIA CATÒLICA. DIÒCESI DE VIC...

CASANOVAS I PRAT, Josep

La Cooperativa de Manlleu: cent anys d'història: La Cooperativa Mútua de pa i queviures (1903-2003).

Pròleg d'Antoni Gavalda. Vic [etc.]: Eumo [etc.], 2004. 222 p. (L'Entorn; 43). ISBN: 84-9766-071-4

Matèria: Cooperativa Mútua de Pa i Queviures (Manlleu)

Matèria: Cooperatives de consum – Manlleu

CASANOVAS, Josep. Veg. *Orfeó Vigatà: història d'una entitat centenària*

CASAS, Martí; DEVESA, Vicenç; GONZÁLEZ, Mireia

El pont nou de Roda. Roda de Ter: [s.n.], 2004. 10 p.

Matèria: Pont Nou (Roda de Ter)

CASAS I DESEURES, Mariona; DANÉS, Agustí

Tots els colors de la llengua. Fotografies: Jordi Cabanas. Vic: L'Àlber, 2004. 127 p. ISBN: 84-88887-83-3

Matèria: Català – Ensenyament – Mètode d'immersió

Matèria: Català parlat

Matèria: Català – Ús

Matèria: Català – Osona

CASTELLNOU, Enric, comp. Veg. *Reflexions a l'entorn de RTVE a Catalunya, a començaments del segle XXI*

Centre d'Art el Marçó Vell: Centelles: [exposició inaugural]. Comissió organitzadora: Miquel Arisa ... [et.al]. Centelles: Ajuntament de Centelles, 2004. [47] p.

Nota: Exposició inaugural del 15 de maig al 20 de juliol de 2004.

Matèria: Centre d'Art Marçó Vell (Centelles)

Matèria: Art – Centelles – Exposicions

CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de

Les aventures d'en Quixot. Adaptació: Anna Obiols; Il·lustracions: Subi. Barcelona: Lumen, 2004. [28] p. ISBN: 84-264-1492-1.

CLAPAROLS I PERICAS, Josep Maria; FIGUERAS QUESADA, Ramon; LLEOPART I COSTA, Amadeu

75 anys de les antigues escoles Caterina Figueras de Tona: 1929-2004. Tona: Ajuntament de Tona, 2004. 99 p.

Matèria: Escoles Caterina Figueras (Tona) – Història

Matèria: Escoles públiques – Tona – Història

CLARA I RESPLANDIS, Josep

El Transpirinenc català: Ripoll – Puigcerdà - La Tor de Querol. Barcelona: Rafael Dalmau, 2004. 111 p. (Camí Ral; 23). ISBN: 84-232-0666-1

Matèria: Ferrocarrils – Girona (Província) – Història

Matèria: Transpirinenc català

CODINA I MIRABET, Pere

Historial o resum de la vida d'un home de poble. Taradell: [La Família Codina], 2004. 61 p.

Matèria: Codina i Mirabet, Pere – Biografia

COL-LOQUIS DE VIC, (8s: 2003: Vic)

La Natura: Col·loquis de Vic VIII. Edició a cura de Josep Montserrat Molas i Ignasi Roviró. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2004. 155 p. ISBN: 84-95091-73-9

Nota: Edició en homenatge a Francesc J. Fortuny i Bonet.

Matèria: Natura – Congressos

Matèria: Natura en la literatura

Matèria: Filosofia de la natura

CONILL MATEU, Joan

En BTT per Osona: 14 itineraris. Valls: Cossetània, 2004. 154 p. (Azimut; 57). ISBN: 84-9791-000-1

Matèria: Cicloturisme – Osona

COR CABIROL

Les Cançons del Cabirol: cançoner infantil. Vic: Cor Cabirol, 1991-2004. 2 vol.

Matèria: Nadales – Partitures

Matèria: Cançons infantils – Catalunya – Partitures

Cordovans i guadamassils de la Col·lecció Ramon Genís i Bayés: Exposició. Girona: Fundació Caixa de Girona, DL 2004. 47 p.

COROMINA, Xavier

Visita a Atenes. Fotografies de Carme Terricabras. Berga: Edicions de l'Albí, 2004. 114 p. (L'Albí. Idees; 6). ISBN: 84-86631-83-1

Matèria: Atenes – Viatges

COROMINA, Toni. Veg. VENTURA, Enrique

CROSAS, Jaume

Guerra i repressió al Collsacabra (Osona): 1936-1943: Pruit-Rupit-Tavertet. Santa Coloma de Gramanet: Grupo de Historia José Berruero, 2004. 226 p. ISBN: 84-930512-6-8

Matèria: Franquisme – Collsacabra

Matèria: Collsacabra – Història – 1936/1943

Matèria: Rupit – Història – 1936/1943

Matèria: Pruit – Història – 1936/1943

CUTRINA I RUBIÓ, Jordi; MASNOU, Josep

Excursions a peu, en BTT i escalada al Bisaura: una guia per a conèixer el patrimoni, la natura, la història i les llegendes. Sant Quirze de Besora: Club Excursionista de Sant Quirze, 2004. 80 p. ISBN: 84-609-0108-4

Matèria: Cicloturisme – Bisaura

Matèria: Excursionisme – Bisaura

Matèria: Senderisme – Bisaura

Matèria: Excursionisme – Osona

Matèria: Escalades – Bisaura

DALMAU I FONTA, Agustí

Petita història del Monestir de Santa Maria de Ripoll. Il·lustracions: Pilarín Bayés. Barcelona: Mediterrània, 2004. 16 p. (Petites Històries; 176). ISBN: 84-8334-557-9

Matèria: Monestir de Santa Maria de Ripoll – Història

DANÉS, Agustí. Veg. CASAS I DESEURES, Mariona. *Tots els colors de la llengua*

DEVESA, Vicenç. Veg. CASAS, Martí. *El pont nou de Roda*

Easy english dictionary: with a catalan-english vocabulary; [direcció Dídac Pujol]. Vic: Eumo, 2004. 552 p. ISBN: 84-9766-017-X

Matèria: Català – Diccionaris – Anglès

Matèria: Anglès – Diccionaris – Català

EL HACHMI, Najat

Jo també sóc catalana. Barcelona: Columna, 2004. 195 p. (Clàssica / Columna; 616). ISBN: 84-664-0424-4

Matèria: Immigrants – Novel·les

Matèria: Marroquins – Catalunya – Novel·les

ELÀ, José, Comp. Veg. *El Joven que atrapó al puercoespín blanco y otros cuentos...*

ESGLÉSIA CATÒLICA. DIÒCESI DE VIC. BISBE (2003- : CASANOVA)

Anuncieu la bona nova de l'Evangeli: carta pastoral de Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic. Vic: [Bisbat de Vic], 2004. 42 p.

Matèria: Cartes pastorals – Vic

ERRA I MACIÀ, Ramon

A Bòsnia ens trobarem: (viatge per la Bòsnia i la Croàcia de postguerra). Vic: Emboscall, 2004. 119 p. (Mnemosine; 23). ISBN: 84-96253-47-3

Matèria: Bòsnia i Hercegovina – Viatges

Matèria: Croàcia – Viatges

ERRA I SOLÀ, Miquel

Centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona: 25è aniversari. Vic: Fundació Centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona, 2004. 71 p.

ESMARATS, Vicenç

Maria Badia Flaquer: carmelita. Vic: Monestir de la Presentació de Maria Monges Carmelites, 2004. 44. Nota: Títol a la coberta: Sereu els meus testimonis. Vida i testimoniatge de Maria Badia Flaquer. Carmelita.

Matèria: Badia Flaquer, Maria del Patrocinio de San José, Sor

FARRÉS, Pere, ed. Veg. MARTÍ I POL, Miquel. *Obra poètica / 4 (1991-2003)*

FARRÉS, Pere, ed. Veg. MARTÍ I POL, Miquel. *Quietud perduda*

FERRER CRUAÑAS, Caterina; PALOMERAS SOLER, Rosa M.
Curs d'hivern a l'Empordà. Vic: Cat & Company, 2004. 46 p. (Col·lecció: Llibres graduats en català. Nivell intermedi). ISBN: 84-609-0001-0
 Matèria: Català – Textos per a estrangers

FERRER CRUAÑAS, Caterina; PALOMERAS SOLER, Rosa M.
El Curs continua. Vic: Cat & Company, 2004. 52 p. (Col·lecció: Llibres graduats en català. Nivell avançat). ISBN: 84-609-0002-9
 Matèria: Català – Textos per a estrangers

FERRER I CASALS, Concepció
Petita història dels drets humans. Il·lustracions: Pilarín Bayés. Barcelona: Mediterrània, 2004. 16 p. (Petites Històries; 180). ISBN: 84-8334-564-1

FIGUERAS QUESADA, Ramon. Veg. CLAPAROLS I PERICAS, Josep Maria

FONT I GAROLERA, Jaume
La Vegueria de l'Alt Ter: bases històriques i geogràfiques. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, 2004. 43 p. ISBN: 84-933587-1-1
 Nota: A la coberta: Conferència llegida al Temple Romà de Vic el dissabte 22 de novembre de 2003.
 Matèria: Catalunya – Divisions administratives i polítiques

FONT I GAROLERA, Jaume
Osona; la terra i la gent. Fotografies de Lourdes Sogas. Vic: Eumo, 2004. 430 p. (L'Entorn; 44). ISBN: 84-9766-046-3
 Matèria: Osona – Geografia
 Matèria: Osona – Descripció – Vistes

FONT, Àngel
Catalúcia: el complot catalán. Barcelona: Publi Corinti, 2204. 331 p. ISBN: 84-96038-03-3

GALÍ, David; LACUESTA, Raquel; GÓMEZ, Anna
El castell d'Orís: aproximació històrica. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2004. 75 p. ISBN: 84-7794-980-8
 Matèria: Castell d'Orís
 Matèria: Orís – Història local

GAROLERA I CARBONELL, Narcís
Verdaguer: textos, comentaris, notes. Lleida: Pagès, 2004. 233 p. ISBN: 84-9779-174-6
 Matèria: Verdaguer, Jacint

GARRICH, Montserrat. Veg. *Serrallonga, Déu vos guard: Història...*

GAVALDÀ, Antoni, pròl. Veg. CASANOVAS I PRAT, Josep. *La Cooperativa de Manlleu*

GENEROSO I MIRALPEIX, Bruna
Diccionari de la narrativa osonenca actual: la literatura catalana actual: visió subjectiva: què n'opinen els protagonistes?. [Manlleu]: l'autora, 2004. 134 p.
 Nota: Treball de recerca de 2n. de Batxillerat presentat a La Salle de Manlleu.
 Matèria: Literatura catalana – Osona – S. XX
 Matèria: Escriptors catalans – Osona – S. XX

GIRBAU, Valentí. Veg. GRUP DE RECERCA FOLKLÒRICA D'OSONA

GÓMEZ, Anna. Veg. GALÍ, David. *El castell d'Orís: aproximació històrica*

GONZÁLEZ, Mireia. Veg. CASAS, Martí. *El pont nou de Roda de Ter*

GRUP DE RECERCA FOLKLÒRICA D'OSONA
Cançons populars de la història de Catalunya. Xavier Roviró, Jaume Aiats, Valentí Girbau ... [et.al]. Sant Vicenç de Castellet: Farell, 2004. 140 p. (Cultura Popular; 1). ISBN: 84-95695-41-3

H. ASSOCIACIÓ PER A LES ARTS CONTEMPORÀNIES. Veg. *Thambos 6*

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. SECCIÓ FILOLÒGICA. (JORNADES 2003: VIC)

Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Vic: 17 i 18 d'octubre de 2003. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Vic: Universitat de Vic: Ajuntament de Vic, 2004. 177 p. ISBN: 84-7283-763-7

Matèria: Anglada, Maria Àngels – Crítica i interpretació – Congressos

Matèria: Any Verdaguer – Congressos

El Joven que atrapó al puercoespín blanco y otros cuentos de los fang de Guinea Ecuatorial. José Elá [compilador]; edición al cuidado de José Manuel Pedrosa y Antonio Enrique Ruiz Palomar. Vic: CEIBA, 2004. 75 p. 20 cm. (Laboratorio de Recursos Orales. Literatura Breve; 1). ISBN: 84-9336-431-2

Matèria: Contes populars – Guinea Equatorial

JUNYENT I RAFART, Josep

Herbari i Lepidopterologia: obra gràfica de Quadern de Taller. Presentació de Ll. Calderer, E. Maruny i J. M. Massegú. Barcelona: Angle, 2004. 205 p. ISBN: 84-96103-52-8

KARROUCH, Laila

De Nador a Vic. Barcelona: Columna, 2004. 156 p. (Clàssica / Columna; 601).

Nota: Premi Columna Jove 2004. ISBN: 84-664-0427-9

Matèria: Immigrants – Novel·les

Matèria: Marroquins – Catalunya – Novel·les

LACUESTA, Raquel. Veg. GALÍ, David. *El castell d'Orís: aproximació...*

LARA, Jordi

Papallones i roelles: el coreògraf i ballarí Salvador Mel·lo. Barcelona: Edicions de 1984, 2004. 100 p. ISBN: 84-96061-40-X

LARA, Sergi

Rutes en BTT de la plana de Vic al Cap de Creus. Figueres: Brau, 2004. 93 p. ISBN: 84-95946-31-9

Matèria: Cicloturisme – Girona (província)

Matèria: Cicloturisme – Osona

LLEOPART I COSTA, Amadeu. Veg. CLAPAROLS I PERICAS, Josep Maria

MARTÍ I POL, Miquel

Obra poètica / 4 (1991-2003). Edició a cura de Pere Farrés. Barcelona: Edicions 62, 2004. 619 p. (Clàssics Catalans del segle XX). ISBN: 84-297-302 (o.c.)

MARTÍ I POL, Miquel

Quietud perduda: poesia inèdita i dispersa: 1984-2003. Edició a cura de Pere Farrés. Barcelona: Edicions 62, 2004. 89 p. (Poesia / Edicions 62; 88). ISBN: 84-297-5425-3

MARTÍ I POL, Miquel

Ruta literària de Miquel Martí i Pol. A cura de Llorenç Soldevila. Barcelona: Proa, 2004. 197 p. (Les Eines / Proa; 40).

MASNOU, Josep. Veg. CUTRINA I RUBIÓ, Jordi. *Excursions a peu, en BTT...*

MÍNGUEZ, Núria

Vic mon amour. Sant Cugat del Vallès: Rourich, 2004. 130 p. (Narrativa/Rourich). Nota: IX Premi Pere Ramon i Roca 2003. ISBN: 84-7705-130-5

Matèria: Vic – Novel·les

MOLAS, Montserrat, ed. Veg. *Col·loquis de Vic, 8s, 2003*

MOLIST, Pep

Llàgrimes de cocodril. Il·lustracions: Emilio Urberuaga. Barcelona: Baula, 2004. 43 p. (Ala Delta / Sèrie Roja; 13). ISBN: 84-479-1237-X

MOLIST, Pep

Tants barrets, tants caps: mostra de barrets, capells i gorres. Il·lustracions: Gustavo Roldán. Barcelona: Abadia de Montserrat, 2004. 135 p. (Els Flautats; 34). ISBN: 84-8415-676-1

MORELL I FINA, Àngels; NUET I BADIA, Josep
Collsacabra: guia d'excursions. Barcelona: Abadia de Montserrat, 2004. 191 p. (Guies del Centre Excursionista de Catalunya; 19). ISBN: 84-8415-633-8
 Matèria: Excursionisme – Collsacabra

MORENO, Isaac. Veg. AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE TORELLÓ

NUET I BADIA, Josep. Veg. MORELL I FINA, Àngels. *Collsacabra: guia d'excursions...*

OBIOLS, Anna, adap. Veg. CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. *Les aventures d'en Quixot*

ORDEIG I MATA, Ramon
Les dotalles de les esglésies de Catalunya (segles IX-XII): Volum IV, Estudi. Vic: l'autor, 2004. 282 p.
 ISBN: 84-922008-5-5

Orfeo Vigatà: història d'una entitat centenària. Historiadors: Josep Casanovas [et.al.]. [Vic: Orfeo Vigatà], 2004. 342 p
 Matèria: Orfeo Vigatà – Història

Osona: 1900-2000: relats de tot un segle. [catàleg de l'exposició]. [Vic]: Fundació Caixa de Manlleu [etc.], 2004. [76] p.
 Matèria: Osona – Història local – Recull d'escrits
 Matèria: Osona – Història – S. XX

PEDROSA, José Manuel, ed. Veg. *El Joven que atrapó al puercoespín blanco...*

PERAIRE I SOLER, Isaac
Vida política: Prats de Lluçanès: 1979-2003. Prats de Lluçanès: Centre d'Estudis del Lluçanès, 2004. 120 p.
 ISBN: 84-89950-60-1

La piel, material de revestimiento = La pell, material de revestiment. Vic: Museu de l'Art de la Pell, 2004. 77 p. ISBN: 84-931831-1-2-1

PLADEVALL I FONT, Antoni
Guillem de Mont-rodon i el Pi de les tres branques: Mont-rodon 2004. Narració llegendària i poètica de Mn. Jacint Verdaguer i Santaló amb introducció historicodescriptiva d'Antoni Pladevall i Font. Vic: Diac, 2004. 55 p.

PLADEVALL I FONT, Antoni
Sant Pere de Casserres o la presència de Cluny a Catalunya. Fotografies: Antoni Anguera. Manlleu: Fundació Caixa Manlleu, 2004. 290 p.
 Matèria: Monestir de Sant Pere de Casserres

PUIGFERRAT I OLIVA, Carles
Sant Julià de Vilatorrada després de la Pesta Negra de 1348: Mortaldats, fams i altres tribulacions d'una parròquia osonenca. Vic: Patronat d'Estudis Osonencs, 2004. 183 p. ISBN: 84-933587-2-X.

PUJOL, Dídac, dir. Veg. *Easy english dictionary: with a catalan-english*

Reflexions a l'entorn de RTVE a Catalunya, a començaments del segle XXI: parers, neguits, propostes, suggeriments, preguntes en veu alta des del Consell Assessor de RTVE a Catalunya (2003). Enric Castellnou i Alberch, compilador. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de la Presidència, 2004. 171 p. (Textos i Documents / Generalitat de Catalunya; 26). ISBN: 84-393-6415-6
 Matèria: Radio Televisió Espanyola (Barcelona)
 Matèria: Televisió pública – Catalunya
 Matèria: Ràdio – Catalunya
 Matèria: Mitjans de comunicació social – Catalunya

RIERA, Josep
La lletra menuda. Vic: Emboscall, 2004. 45 p. (Prima Matèria; 42)

ROCA VILAGELIU, Joaquim
Joaquim Roca Vilageliu, un cinèfil empedreït. Vic: Gràfiques D3T, 2004. 219 p.

ROMA, Nani

El Rally de mi vida. Con la colaboración de Jorge Esteve. Madrid: Martínez Roca, 2004. 191 p. ISBN: 84-270-3031-2

Matèria: Roma, Nani

ROSANES-CREUS, Pep

El cap amb el llençol: narracions. Cabrera de Mar: Galerada, 2004. 143 p. ISBN: 84-932998-7-1

ROSANES-CREUS, Pep

La Rosa. Vic: Emboscall 2004. 144 p. (El Taller de Poesia; 100). ISBN: 84-96253-46-5

ROSÉS, Carme

Petita història del Temple Romà. Il·lustració: Pilarín Bayés. Barcelona: Mediterrània, 2004. [16] p. (Petites Històries; 184). ISBN: 84-8334-593-5

Matèries: Temple Romà (Vic)

ROVIRÓ, Ignasi, ed. Veg. COL·LOQUIS DE VIC, 8s, 2003

ROVIRÓ, Xavier. Veg. GRUP DE RECERCA FOLKLÒRICA D'OSONA

RUIZ PALOMAR, Antonio, ed. Veg. *El Joven que atrapó al puercoespín blanco...*

RUSIÑOL I RUIZ, Joan

ADN: teatre. Vic: Coordinadora Grups Amateurs Teatre d'Osona, 2004. 66 p. (Els Llibres de l'Apuntador; 8). Nota: Obra Guanyadora de la sisena edició del Premi de Teatre d'Osona.

SALLENT, Eduard

Per ser tan blanca: del Nanga Parbat a l'Eiger. Pròleg de Juanjo San Sebastian. Madrid: Desnivel, 2004. 200 p. ISBN: 84-96196-28-8

Matèria: Alpinisme – Relats personals

SERRALLONGA I URQUIDI, Joan

Refugiats i desplaçats dins la Catalunya en guerra, 1936-1939. Barcelona: Base, 2004. 280 p. (Base Històrica; 7).

ISBN: 84-85031-23-7

Matèria: Guerra Civil Espanyola (1936/1939) – Catalunya

Matèria: Exiliats – Catalunya – 1936/1939

Serrallonga, Déu vos guard: Història, cultura i tradició del bandoler Joan Sala, àlies Serrallonga: Ball parlat de Perafita (Lluçanès, S. XVIII). Montserrat Garrich ... [et.al]. [Lluçanès]: Centre d'Estudis del Lluçanès. Perafita: Ajuntament de Perafita, 2004. 278 p. (L'Estamenya; 2). ISBN: 84-607-9702-3

Matèria: Serrallonga, Joan

SERRAT, David. Veg. *10 anys de teatre a la Universitat de Vic*

SEVILLA, Rafael

El Collsacabra: guia excursionista per a tota la família. Barcelona: Pòrtic, 2004. 127 p. (Pòrtic Guies).

ISBN: 84-7306-495-X

Matèria: Excursionisme – Collsacabra

Societat i ensenyament a Vic: El Col·legi de Sant Miquel dels Sants. M. Teresa Godayol i Puig, Gerard Sala i Rusiñol, Mireia Grau i Sadurní; [Edició a cura de M. Carme Codina i Ignasi Roviró]. Vic: Col·legi Sant Miquel dels Sants, 2004. 110 p.

SOGAS, Lourdes, fot. Veg. FONT I GAROLERA, Jaume. *Osona; la terra...*

SOLÀ I PUIG, Joan

Solà Puig: [del 24 de febrer al 13 de març de 2004: catàleg de l'exposició]. Barcelona: Galeria d'art La Pinacoteca, 2004. [8] p.

Matèria: Solà i Puig, Joan – Exposicions

SOLDEVILA, Llorenç

Ruta literària de Miquel Martí i Pol. Barcelona: Proa: Ajuntament de Roda de Ter, 2004. 197 p. (Les Eines; 40). ISBN: 84-8437-742-3

SUBI, il. Veg. CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. *Les aventures d'en Quixot*

SUNYOL, Víctor. Veg. *Barcelona: 60 poemes des de la ciutat*

SURIÑACH BACH, Narcís

La volta al món d'un venedor de teixits. Barcelona: Neptuno, 2004. 241 p. ISBN: 84-96253-55-4

SURIÑACH BACH, Narcís

L'Exit. Badalona: Ara Llibres, 2004. 124 p. ISBN: 84-96201-22-8

Nota: Subtítol a la coberta: Les claus per triomfar i ser el millor.

Matèria: Exit professional

Matèria: Autorealtització

SURIÑACH BACH, Narcís

Records de la meua vida: 1935-1953: infantesa i adolescència. Barcelona: Neptuno, 2004. 113 p. ISBN: 84-96253-57-0

Matèria: Suriñach Bach, Narcís – Autobiografia

Teen Spirit: de viatge per el pop independente. Coordinadores: Javier Blánquez y Juan Manuel Freire; prólogo de Everett True. Barcelona: Mondadori, 2004. 524 p. (Reservoir Books). ISBN: 84-397-1038-0

Matèria: Música pop – Història

TERRICABRAS, Carme, fot. Veg. COROMINA, Xavier. *Visita a Atenes*

Thambos 6: del 3 d'abril al 2 de maig de 2004. Vic: H. Associació per a les Arts Contemporànies: Eumo, 2004. 92 p. (Textos sobre les Arts Contemporànies; 23). ISBN: 84-9766-077-3.

Nota: Catàleg de l'exposició.

Matèria: Pintura moderna – S. XX – Catalunya – Exposicions

Matèria: Escultura moderna – S. XX – Catalunya – Exposicions

Matèria: Fotografia artística – Exposicions

VENTURA, Enrique; COROMINA, Toni

Esperentos y disparates. Prólogo de Carlos Giménez. Madrid: Imágica Cómics, 2004. 94 p. ISBN: 84-95772-06-X

Matèria: Humorisme gràfic

VERDAGUER, Jacint

En creu; poema de Jacint Verdaguer. Il·lustracions de Mariona Cabassa. Barcelona: Cruïlla, 2004. (Vull Llegir! Poesia). ISBN: 84-661-0918-8

VERDAGUER, Jacint

Montserrat I: llegendari, cançons, odes. A cura de Maur M. Boix. Edició pòstuma revisada i completada per Ramon Pinyol i Torrents. Vic: Eumo: Societat Verdaguer, 2004. 356 p. (Jacint Verdaguer. Obra completa / Eumo. Sèrie A; 4). ISBN: 84-9766-049-8

Matèria: Montserrat – Poesies

VIC, AJUNTAMENT

Actes de constitució de l'Ajuntament de Vic: 1979-2003. Vic: Ajuntament de Vic, 2004. 167 p. (Parlaments/Ajuntament de Vic; 46)

Nota: Inclou un capítol en castellà.

Matèria: Vic. Ajuntament – Història – 1979/2003

VIC, AJUNTAMENT

Pla d'acció cultural de Vic: document de diagnòstic. [Barcelona]: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura, [2004?]. 114 p. (Papers de Treball; 6)

Vic – Política cultural

VILA, Fina

Onze germans i una guerra: memòria d'onze germans que sobrevisqueren a la Guerra Civil. Barcelona: Símbol, 2004. 170 p. ISBN: 84-95987-23-6 (Memòria; 3)

Matèria: Vila (Família)

Matèria: Espanya – Història – 1936/1939 – Relats personals

VILACÍS, Joan

Obra poètica dispersa: dues-centes quaranta-quatre poesies. Disposició i presentació per Josep Baucell i Reig. Taradell: Revista Taradell, 2004. 280 p.

VILARDELL, Miquel

Lletjor: divuit contes. Vic: Emboscall, 2004. 127 p. (Moment Angular; 43). ISBN: 84-96253-90-2

VILARÓ, Ramon

Gringolandia: un retrato de EE.UU. y su relación con España. Madrid: Martínez Roca, 2004. 279 p. (Ahora). ISBN: 84-270-3039-8

Matèria: Cultura nord-americana

Matèria: Estats Units d'Amèrica – Història

VILARRASA, Lluís

El meu amic Sebastian. Barcelona: Proa, 2004. 127 p. (Beta/Proa; 140). ISBN: 84-8437-652-4

Matèria: Kibbuts – Novel·les

VILASECA I ALOY, Lluís

Made in Catalonia. Vallbona de les Monges: March, 2004. 104 p. (Premis Literaris; 3). Nota: XXIV Premis Literaris de Calldetenes. Premi Jacint Verdaguer de Poesia, 2003. ISBN: 84-95608-33-2

VILASECA BASCO, David

Emili Juncadella: aventures d'un burgès als Pirineus. Valls: Cossetània, 2004. 131 p. (Pioners; 5). ISBN: 84-9791-042-7

Vint-i-cinc anys d'ajuntaments democràtics: 1979-2004: Ajuntament de les Masies de Voltregà. [Masies de Voltregà]: Ajuntament de les Masies de Voltregà, 2004. 132 p.

Nota: Conté: Les Masies de Voltregà (1942-1975); Mil anys d'història i dos-cents d'independència / Joaquim Sanitjas i Arcarons; La gestió municipal 1979-2004 / Montse Puigví i Núria Molas.

Matèria: Masies de Voltregà. Ajuntament

Matèria: Masies de Voltregà – Política i govern

Matèries 2004

Agrupació Fotogràfica Torelló. Veg. AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE TORELLÓ

Agrupació Sardanista de Vic – Història. Veg. *Agrupació Sardanista de Vic: 75è...*

Alpinisme – Relats personals. Veg. SALLENT, Eduard. *Per ser tan blanca...*

Anglès – Diccionari – Català. Veg. *Easy english dictionary...*

Art – Centelles – Exposicions. Veg. *Centre d'Art el Marçó Vell...*

Atenes – Viatges. Veg. COROMINA, Xavier

Autorealització. Veg. SURINACH BACH, Narcís. *L'èxit...*

Badía Flaquer, Maria del Patrocinio de San José, Sor. Veg. ESMARATS, Vicenç

Barcelona – poesies. Veg. *Barcelona: 60 poemes des de la Ciutat*

Bòsnia i Hercegovina – Viatges. Veg. ERRA I MACIÀ, Ramon

Cançons infantils – Catalunya – Partitures. Veg. COR CABIROL. *Les cançons del...*

Cartes pastorals – Vic. Veg. ESGLÉSIA CATÒLICA. DIÒCESI DE VIC...

Castell d'Orís. Veg. GALI, David. *El castell d'Orís*

Català – Diccionari – Anglès. Veg. *Easy english dictionary...*

Català – Ensenyament – Mètode d'immersió. Veg. CASAS I DESEURES, Mariona

Català – Llibres de text – Ensenyament secundari. Veg. CASAJUANA, Maria Josep

Català – Osona. Veg. CASAS I DESEURES, Mariona. *Tots els colors...*

Català – Textos per a estrangers. Veg. FERRER CRUAÑAS, Caterina

Català – Ús. Veg. CASAS I DESEURES, Mariona. *Tots els colors...*

Català parlat. Veg. CASAS I DESEURES, Mariona. *Tots els colors...*

Catalunya – Divisions administratives i polítiques. Veg. FONT I GAROLERA, Jaume

Centelles – Política i govern. Veg. *25 anys d'ajuntaments democràtics: (1979-2004)*

Centre d'Art Marçó Vell (Centelles). Veg. *Centre d'Art el Marçó Vell...*

Cicloturisme – Bisaura. Veg. CUTRINA I RUBIÓ, Jordi

Cicloturisme – Girona (Província). Veg. LARA, Sergi. *Rutes en BTT...*

Cicloturisme – Osona. Veg. CONILL MATEU, Joan

Cicloturisme – Osona. Veg. LARA, Sergi. *Rutes en BTT...*

Codina i Mirabet, Pere – Biografia. Veg. CODINA I MIRABET, Pere

Collsacabra – Història – 1936/1943. Veg. CROSAS, Jaume

Contes populars – Guinea Equatorial. Veg. *El joven que atrapó un puercoespín...*

Cooperativa Mútua de Pa i Queviures (Manlleu). Veg. CASANOVAS I PRAT, Josep

Cooperatives de consum – Manlleu. Veg. CASANOVAS I PRAT, Josep

Croàcia – Viatges. Veg. ERRA I MACIÀ, Ramon

Cuina – Montseny – Receptaris. Veg. BASSI, Jordi. *La cuina tradicional del Montseny*

Cultura nord-americana. Veg. VILARÓ, Ramon. *Gringolandia...*

- Diplomàcia – Espanya – Història. Veg. CAMPOS SERRANO, Alicia
 Eleccions – Centelles. Veg. *25 anys d'ajuntaments democràtics: (1979-2004)*
 Escalades – Bisaura. Veg. CUTRINA I RUBIÓ, Jordi
 Escoles Caterina Figueras (Tona) – Història. Veg. CLAPAROLS I PERICAS, Josep
 Escoles públiques – Tona – Història. Veg. CLAPAROLS I PERICAS, Josep
 Escriptors catalans – Osona – S. XX. Veg. GENEROSO I MIRALPEIX, Bruna
 Escultura moderna – S. XX – Catalunya – Exposicions. Veg. *Thambos 6*
 Espanya – Història – 1936/1939 – Relats personals. Veg. VILA, Fina
 Estats Units d'Amèrica – Història. Veg. VILARÓ, Ramon
 Excursionisme – Bisaura. Veg. CUTRINA RUBIÓ, Jordi
 Excursionisme – Collsacabra. Veg. MORELL I FINA, Àngels
 Excursionisme – Collsacabra. Veg. SEVILLA, Rafael
 Excursionisme – Osona. Veg. ANDREU I TORNÉS, Antoni. *La Caminada 2004*
 Excursionisme – Osona. Veg. CUTRINA I RUBIÓ, Jordi
 Exiliats – Catalunya – 1936/1939. Veg. SERRALLONGA I URQUIDI, Joan
 Èxit professional. Veg. SURINACH BACH, Narcís
 Ferrocarrils – Girona (Província) – Història. Veg. CLARA I RESPLANDIS, Josep
 Filosofia de la natura. Veg. COL-LOQUIS DE VIC...
 Folklore – Montseny. Veg. BONET I GALOBART, M. Àngels. *Un passeig per...*
 Fotografia artística – Exposicions. Veg. *Thambos 6*
 Fotografia de retrat. Veg. AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE TORELLÓ
 Franquisme – Collsacabra. Veg. CROSAS, Jaume
 Guerra Civil Espanyola (1936/1939) – Catalunya. Veg. SERRALLONGA URQUIDI, J.
 Guinea Equatorial – Colonització. Veg. CAMPOS SERRANO, Alicia
 Humanisme – Reculls d'escrits. Veg. ARUMÍ BLANCAFORT, Eduard
 Humorisme gràfic. Veg. VENTURA, Enrique. *Esperpentos y disparates...*
 Immigrants – Novel·les. Veg. EL HACHMI, Najat. *Jo també sóc catalana*
 Immigrants – Novel·les. Veg. KARROUCH, Laila. *De Nador a Vic*
 Joventut. Veg. BERTRAN, Jordi. *Joves, un món per conèixer...*
 Kibbutz – Novel·les. Veg. VILARRASA, Lluís. *El meu amic...*
 Masies de Voltregà. Ajuntament. Veg. *Vint-i-cinc anys d'ajuntaments...*
 Literatura catalana – Osona – S. XX. Veg. GENEROSO I MIRALPEIX, Bruna
 Marroquins – Catalunya – Novel·les. Veg. EL HACHMI, Najat
 Marroquins – Catalunya – Novel·les. Veg. KARROUCH, Laila
 Masies – Osona. Veg. ANDREU I TORNÉS, Antoni. *La caminada 2004*
 Masies de Voltregà – Política i govern. Veg. *Vint-i-cinc anys d'ajuntaments...*
 Mitjans de comunicació social – Catalunya. Veg. *Reflexions a l'entorn de RTVE...*
 Monestir de Sant Pere de Casserres. Veg. PLADEVALL I FONT, Antoni
 Monestir de Santa Maria de Ripoll – Història. Veg. DALMAU I FONTA, Agustí
 Montserrat – Poesies. Veg. VERDAGUER, Jacint. *Montserrat I*
 Música pop – Història. Veg. *Teen Spirit: de viaje por el pop independiente...*
 Nadales – Partitures. Veg. COR CABIROL. *Les cançons del Cabirol*
 Natura – Congressos. Veg. COL-LOQUIS DE VIC...
 Natura en la literatura. Veg. COL-LOQUIS DE VIC...
 Orfeó Vigatà – Història. Veg. *Orfeó Vigatà: història d'una entitat...*
 Orís – Història local. Veg. GALÍ, David
 Osona – Història – S. XX. Veg. *Osona: 1900-2000: relats de tot un segle...*
 Osona – Història local – Recull d'escrits. Veg. *Osona: 1900-2000: relats...*
 Osona – Descripció – Vistes. Veg. FONT I GAROLERA, Jaume
 Osona – Geografia. Veg. FONT I GAROLERA, Jaume
 Pagesos – Catalunya – S. XX. Veg. AGUILAR PUJOL, Anna. *Viure a pagès...*
 Pagesos – Osona. Veg. AGUILAR PUJOL, Anna
 Ping-pong – Vic. Veg. *25 anys de Vic TT*
 Pintura moderna – S. XX – Catalunya – Exposicions. Veg. *Thambos 6...*
 Ponts – Osona. Veg. ANDREU I TORNÉS, Antoni
 Pont Nou (Roda de Ter). Veg. CASAS, Martí. *El pont nou de Roda...*
 Programes radiofònics – Catalunya. Veg. BASSAS, Antoni
 Pruitt – Història – 1936/1943. Veg. CROSAS, Jaume
 Ràdio – Catalunya. Veg. *Reflexions a l'entorn de RTVE...*
 Ràdio Televisió Espanyola (Barcelona). Veg. *Reflexions a l'entorn de RTVE...*
 Retrats – Torelló. Veg. AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE TORELLÓ
 Roma, Nani. Veg. ROMA, Nani. *El Rally de mi vida...*
 Rupit – Història – 1936/1943. Veg. CROSAS, Jaume
 Sardanisme – Vic. Veg. *Agrupació sardanista de Vic...*
 Senderisme – Bisaura. Veg. CUTRINA I RUBIÓ, Jordi. *Excursions a peu...*
 Serrallonga, Joan. Veg. *Serrallonga Déu vos guard...*

Solà i Puig, Joan – Exposicions. Veg. SOLÀ I PUIG, Joan
 Suriñach Bach, Narcís – Autobiografia. Veg. SURINACH BACH, Narcís
 Teatre – Osona. Veg. *10 anys de teatre a la Universitat de Vic*
 Teatre – Vic Veg. *10 anys de teatre a la Universitat de Vic*
 Televisió pública – Catalunya. Veg. *Reflexions a l'entorn de RTVE...*
 Temple Romà (Vic). Veg. ROSÉS, Carme. *Petita història del Temple...*
 Torelló – Política i govern. Veg. *25 anys d'ajuntaments democràtics...*
 Transpirinenc català. Veg. CLÀRA I RESPLANDIS, Josep
 Universitat de Vic – Teatre. Veg. *10 anys de teatre a la Universitat de Vic*
 Verdaguer, Jacint. Veg. GAROLERA, Narcís. *Verdaguer: textos...*
 Vic – Novel·les. Veg. MÍNGUEZ, Núria
 Vic – Política Cultural. Veg. VIC, AJUNTAMENT. *Pla d'acció cultural...*
 Vic Tennis Taula – Història. Veg. *25 anys de Vic TT*
 Vic. Ajuntament – Història – 1979/2003. Veg. VIC. AJUNTAMENT
 Vila (Família). Veg. VILA, Fina. *Onze germans i una guerra...*

Material audiovisual 2004

Cançons per a nens petits. Escola Bressol de Manlleu. Manlleu: AMPA de l'Escola Bressol, 2004. 1 disc (CD)
 Matèria: Cançons infantils

CLUSTER HEADACHE
Cluster Headache. Vic: fressa, 2004. 1 disc (CD)
 Matèria: Música Rock – Catalunya

DECLIVE
Feels we're alive. Barcelona: Declive, 2004. 1 disc (CD)

Fressa 6: fressaArtSubmergides. [s.l.]: Nova Music, 2004. 1 disc (CD)
 Matèria: Música Pop – Catalunya
 Matèria: Música Rock – Catalunya

ORTEGA, Andrés; FONOYET, Lourdes
Conèixer el món de la pell: Unitat didàctica per a ESO. Vic: Museu de l'Art de la Pell, 2004. 1 disc (CD)

PAPARAZZI
Play again. Barcelona: Rock On Music, 2004. 1 disc (CD)

PORTET, Quimi
La Terra és plana. Barcelona: Quisso, 2004. 1 disc (CD)
 Matèria: Música Pop – Catalunya

SALA, Pep
Crítica de la raó pura. Sabadell: Picap, 2004. 1 disc (CD)
 Matèria: Música rock – Catalunya

TINO & CULPABLES
Pequeños grandes éxitos. Barcelona: Rock On Music, 2004. 1 disc (CD)

Annex 2003

BARJUAN, Rut; MAIMIR, Dolors
La Ciutat. Vic: L'Àlber, 2003. 68 p. (Tallers de Llenguatge). ISBN: 84-88887-79-5
 Matèria: Català – Ensenyament
 Matèria: Logopèdia

BARJUAN, Rut; MAIMIR, Dolors
El Dinar. Vic: L'Àlber, 2003. 68 p. (Tallers de Llenguatge). ISBN: 84-88887-77-9
 Matèria: Català – Ensenyament
 Matèria: Logopèdia

BARJUAN, Rut; MAIMIR, Dolors

La Platja. Vic: L'Àlber, 2003. 68 p. (Tallers de Llenguatge). ISBN: 84-88887-76-0

Matèria: Català – Ensenyament

Matèria: Logopèdia

BARJUAN, Rut; MAIMIR, Dolors

El Treball. Vic: L'Àlber, 2003. 68 p. (Tallers de Llenguatge). ISBN: 84-88887-778-7

Matèria: Català – Ensenyament

Matèria: Logopèdia

CABOT, Pilar, trad. Veg. PAZOS, María Isabel

CAMACHO, Tomàs

K & O: poemes kaoïstes. Navarrés: [l'autor], 2003. 52 p. (Pliegos de la Visión; 13)

Matèria: Poesia visual

COROMINA, Toni. Veg. VENTURA, Enrique. *Guerra a la guerra*

COROMINES I BLANCH, coord. Veg. TORRES I SOCIATS, Jordi

GIMENO, Antoni; REIG, Magí

El vestit meravellós. Música de Manel Gost. Taradell: Gottic, 2003. 79 p. (Llibres Teatre Taradell)

LA FONTAINE, Jean de

El Lleó i el ratolí. Adaptació Anna Grau. Il·lustracions: Subi. Barcelona: Combel, 2003. 22 p. (El Cavall Volador Clàssic. Galo; 2). ISBN: 84-7864-780-5

MAIMIR, Dolors. Veg. BARJUAN, Rut. *La Ciutat*

MAIMIR, Dolors. Veg. BARJUAN, Rut. *El Dinar*

MAIMIR, Dolors. Veg. BARJUAN, Rut. *El Treball*

MAIMIR, Dolors. Veg. BARJUAN, Rut. *La Platja*

ORENES NAVARRO, Francesc

Els Ex-libris Monsalvatje. [Manlleu]: Caixa de Manlleu. Obra Social i Cultural, 2003. 68 p.

Matèria: Exlibris – Catalunya

PAZOS, María Isabel

Que hi ha algú?: 34 poemes. Selecció i traducció de Pilar Cabot; edició bilingüe. Vic: Emboscall, 2003. 97 p. (El Taller de Poesia; 87). ISBN: 84-96253-15-5

PUJOL ALBANELL, Pius

Recull d'inquietuds. Barcelona: Notícies Cristianes, 2003. 96 p. ISBN: 84-95313-35-9

REIG, Magí. Veg. GIMENO, Antoni. *El vestit meravellós*

SUBI, il. Veg. LA FONTAINE, Jean de. *El Lleó i el ratolí*

TORRES I SOCIATS, Jordi

Apunts de Transhumància: Costums, normes, oficis i llegendes de transhumància. Coordinació: Josep Coromines i Blanch. Lluçà: Grup de Treball de Transhumància del Solc, 2003. 72 p. (La Ramada Encantada; 2)

Matèria: Transhumància – Lluçanès

Matèria: Camins ramaders – Lluçanès

Matèria: Llegendes – Lluçanès

VALLS I MASEDA, Miquel

Pregó Mercat del Ram: 2003: 9 d'abril 2003. Vic: Ajuntament de Vic, 2003. 19 p.

(Parlaments/Ajuntament de Vic; 45)

Matèria: Mercat del Ram, 2003, Vic

Matèria: Festes populars – Vic

VENTURA, Enrique; COROMINA, Toni

Guerra a la guerra; prólogo de Josep M. Bea. Madrid: Imágica, 2003. 94 p. ISBN: 84-95772-05-1

Material audiovisual 2003

El crit de la terra. Barcelona: L'Auditori, 2003. 1 disc (CD). (Escolta i Canta; 12)

Matèria: Cançons infantils – Catalunya

Matèria: Cantates per a infants

Matèries 2003

Camins ramaders – Lluçanès. Veg. TORRES I SOCIATS, Jordi

Català – Ensenyament. Veg. BARJUAN, Rut

Exlibris – Catalunya. Veg. ORENES NAVARRO, Francesc

Festes populars – Vic. Veg. VALLS I MASEDA, Miquel

Llegendes – Lluçanès. Veg. TORRES I SOCIATS, Jordi

Logopèdia. Veg. BARJUAN, Rut

Mercat del Ram, 2003, Vic. Veg. VALLS I MASEDA, Miquel

Poesia visual. Veg. CAMACHO, Tomàs

Transhumància – Lluçanès. Veg. TORRES I SOCIATS, Jordi